G ¶ Primo fuit dictū eternaliter a patre
per eternā generationē. ¶ Secundo fuit
dictū tēporaliter a matre ꝑ tꝑalē ↄceptō
nem. ¶ Tercio fuit dictū ab angelo festinā
ter ꝑ fidelem manifestationē. Primo fuit
dictū eternaliter a patre ꝑ eternā gene-
rationē. Nam pater est deus in quo p̄exi-
stunt tales ꝑfectiones inter quas ip̄m in
telligere p̄cipuū est. cū res intellectuales
sint omibus alijs potiores. dicendū est de-
um intelligere et intelligentē esse. Cū igi-
tur in deo nihil sit penalitatis admixtum
sed sit actus purus non ꝑ speciem aliā a se
ad quē intellectus eius comparet᷑ vt po-
tentia ad actū se intelligit/sed ꝑ essentiā
suam. Deus igit᷑ intelligendo se est in seip
so sicut intellectū in intelligente est. In-
tellectū aūt ꝓut est in intelligente ē quo-
dam verbū intellectus. Illud em̄ quod in-
tellectum interius comp̄hendimus ē quod
exteriori verbo significamus. Unde augꝰ.
in de tri. Inuente sunt litere ꝑ quas pos-
sumus et cum absentibus colloqui sed ista
signa sunt vocū cū ip̄e voces ī sermone no-
stro earū quas cogitamus sunt signa rerum
Proinde verbū quod foris sonat signa est
verbi quod intus lucet cui magis verbi cō-
petit nomini. Nam illud quod ꝓfertur ore
est vox verbi. verbūq3 et ip̄m dicit᷑ ꝓpter
illud a quo foris apparet assumptū ē. Hec
augꝰ. Considerandū aūt vlterius ꝙ cum
illud quod in intellectu concipit᷑ sit simili-
tudo rei intellecte eius speciem reputans
quedam ꝓles eius esse videtur. quādo igit᷑
intellectus intelligit aliud a se res intelle-
cta est sicut pater verbi in ītellectu conce
pti. ip̄e aūt intellectꝰ magis gerit similitu
dinem matris cuius est vt in ea fiat conce
ptio. Quando vero intellectꝰ intelligit se-
ipsum verbū conceptū compat᷑ ad intelle
ctum sicut proles ad patrē. Et quia intelli
gere dei est eius esse cū se intelligat per es
sentiam suā verbum quod ꝓcedit a deo in
quantum est intellectꝰ ꝓcedit ab eo inq̄n
tum est existens. Et ꝓpter hoc ip̄m verbum
habet essentiā et naturā quā intellectꝰ cō
cipiens habet. Et quia quod recipit natu-
ram in rebus viuentibus dicit᷑ genitū et fi
lius decenter verbū diuinū compat᷑ ad de
um cuiꝰ est verbum sicut filius ad patrem.
Ideo ꝓpheta de deo et suo verbo loquens
dicit. Dixit dn̄s dn̄o meo. q. d. verbū diuinū
ꝓcedit a deo dicente distinctū in ꝑsona eq̄
le tamen dicenti. Unde in ꝑsona patris ad
filium subdit. Ex vtero an̄ luciferum genui
te. q. d. Ex occulto substantie mee an̄ tem
pus et omnem creaturam te genui. Item

alibi dicit ps̄. de patre loquens. Dixit et fa
cta sunt. glosa. Ecce verbū per quod facta
sunt omīa ꝛc. Hoc verbum quod ab eter
no fuerat a patre dictū ī ꝑsona diuine sa
pientie quod idem est quod verbū dei ma
nifestat Eccl. xxiiij. Ego ex ore altissimi ꝓ
diui primogenita ante omnez creaturam.
¶ Secundo dictū fuit tempaliter a ma-
tre ꝑ tēpalem conceptionem. Nam virgo
mater hoc verbū quod est dei filius quodam-
modo dixit concipiendo. nō em̄ concepit ni
si consensum suū quē exp̄ssit ꝑ suū verbum
sed nō consensit nisi quia angelus hoc ver-
bum sc3 diuinū ore suo ꝓtulit. luc. j. Ingres
sus angelus ad eam dixit. Aue gratia ple-
na ꝛc. Postq̄ aūt angelus hoc verbū diui-
num ore suo ꝓtulit dicendo virgini. Domi-
nus tecū. Illud idem verbū dixit virgo cor
de. luce. j. Que cum audisset turbata ē in
sermone angeli et cogitabat ꝛc. q. d. n̄ tur-
bata de āgeli visione sed de relatione. Et
cogitabat de noua forma salutationis et
benedictionis virgo viso modo conceptio-
nis verbum diuinū dixit corde credendo.
Unde augꝰ. in de tri. Uirginis conceptum
spiritus nō caro fides nō libido p̄uenit nec
interfuit carnis cōcupiscentia ꝑ quā semi
nantur et concipiunt᷑. Alij quia contrahūt
originale peccatū. sed intꝰ remotissima cre
dendo nō cōcubendo facta est fecundata
virginitas. vnde dicit᷑ luce. j. Ecce ancilla
dn̄i. q. d. verbum tuū sanctusspiritus sc3 quod
dixisti in salutatione. dn̄s tecū. fiat mihi. id
est. quod non solum dn̄s. i. diuinū verbū sit
in corde meo sed etiam sit in vtero meo vt
quod adimplet mentem/adimplet et ven
trem. Quo verbo dicto mox dei verbū in
virginis vtero mox intra vterū verbū ca-
ro. Et hec quidem verba angeli sapiūt. Di
xerat em̄ virgini. Ecce concipies in vtero.
id est. claritatē et p̄sentiā denotans insinu
ans cum virginis verbo celebrandā esse di
uini verbi conceptionem. G ¶ Tercio
dictum fuit ab angelo festinanter ꝑ fide-
lem manifestationem. Nam quia nasceba
tur diuinū verbum vt in terris hominibꝰ
appareret visibile. Congruū erat vt ꝑ ange-
los qui sue diuinitati semꝑ assistunt stati3
ip̄o nato manifestaret᷑ hominibus. Unde
dicit᷑ pastoribꝰ ab angelo. luce. j. Ecce anū
cio vobis gaudiū magnum ꝛc. Unde dicunt
pastores. Transeamus in bethleem ꝛ vi-
deamus hoc verbum quod pro nobis caro
factum est. Uidentes cognouerūt de ver-
bo quod dictum erat illis de puero hoc. q.
d. videntes puerū cognouerūt occulta fi-
de felicia relata eis sc3 diuinū verbū carnē

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-v-105/0048
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt